

Erken Çocukluk Envanteri- 4 Ebeveyn Formu (EÇE-4:EF)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Erken Çocukluk Envanteri- 4 Ebeveyn Formu (EÇE-4:EF)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21283>

Özet

Erken Çocukluk Envanteri- 4 Ebeveyn Formu (EÇE-4:EF), çocukluk dönemi psikiyatrik bozuklukların ebeveyn bildirim yoluyla taranması ve değerlendirilmesi amacıyla geliştirilmiş bir uyarılma ölçeğidir. Ölçek, DSM-IV tanrı kriterlerine dayalı olarak geniş bir yelpazedeki psikopatolojik belirtileri ölçmeyi hedefler. EÇE-4:EF, toplam 108 maddeden oluşmakta olup, 19 farklı tanrı kategorisindeki belirtili sayısını ve şiddetini belirlemeye olanak tanır. Türkçeye uyarlanma çalışması, ölçeğin klinik ortamlarda güvenilir ve geçerli bir araç olarak kullanılabilmesini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Erken Çocukluk Envanteri, EÇE-4:EF, Ebeveyn Raporu, Çocuk Psikiyatrisi, Psikopatoloji, Güvenirlilik, Geçerlilik, ROC Eşirileri.

Yazarlar

Bağül, İ. S., Etiler, N., Coşkun, A., Karakaya, İ., Aşoğlu, B.

Amaç

Erken Çocukluk Envanteri- 4 Ebeveyn Formu'nun temel amacı, erken çocukluk döneminde (özellikle okul öncesi çağda) görülen yaygın psikiyatrik bozuklukların belirtili şikâyetleri ve şiddetini ebeveyn görüşlerine dayanarak standart ve sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, klinisyenlere ve araştırmacılara Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB), anksiyete bozuklukları, duygudurum bozuklukları ve yaygın gelişimsel bozukluklar gibi çeşitli tanrıları destekleyici veriler sunmayı amaçlamaktadır.

Ölçeğin Türkçe uyarlaması, Türk kültürüne özgü dilsel ve psikometrik geçerliliğini kanıtlamak ve böylece Türkiye'deki çocuk ruh sağlığı alanında tanrı koyma ve araştırma süreçlerine katkıda bulunmak için gerçekleştirilmiştir.

Yapı

EÇE-4:EF, çok boyutlu bir yapıyı ölçer ve toplam 19 farklı psikiyatrik bozukluk alt alanını kapsamaktadır. Bu alt alanlar, yıkıcı davranış bozukluklarından (Davranış Bozukluğu, Karşı Olma Karşı Gelme Bozukluğu) içe yönelim bozukluklarına (Ayrıma Anksiyetesi Bozukluğu, Major Depresif Bozukluk) ve gelişimsel bozukluklara (Yaygın Gelişimsel Bozukluk) kadar uzanmaktadır. Her bir alt kategori, ilgili bozukluğun DSM-IV kriterlerine uygun olarak belirlenmiş maddelerden oluşur. Maddelerin toplam sayısı 108'dir.

Geçerlik

EÇE-4:EF'nin geçerlik çalışmasında, ölçekten elde edilen tanılarının doğruluğunu değerlendirmek için klinik muayene yöntemi, literatürde kabul gören bir yöntem olarak "altın standart" kabul edilmiştir. Ölçeğin orijinalinde önerilen tanı koyma biçimiyle elde edilen sonuçlar, klinik tanı ile karşılaştırılarak duyarlılık ve özgüllük ölçütleri üzerinden değerlendirilmiştir.

Ayrıca, ölçeğin güvenirlik puanlarının klinik açıdan anlamlı mı belirlemek amacıyla ROC (Receiver Operating Characteristics) eğrileri kullanılmıştır. Bu analizler yardımıyla, ölçeğin güvenirlik puanları hesaplaması temel alınarak, farklı bozukluklar için klinik tanı koymada kullanılabilecek kesin kesme noktaları (cut-off) belirlenmiştir. Bu yöntemler, EÇE-4:EF'nin klinik tanı koyma yeteneğinin yüksek olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

EÇE-4: EF'nin iç tutarlılığı, Cronbach alfa katsayısıyla değerlendirilmiştir ve genel olarak yüksek bulunmuştur ($\alpha = 0.93$). Bu yüksek değer, ölçeğin maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir.

Tanı gruplarına göre iç tutarlılık katsayıları incelendiğinde, özellikle davranış bozuklukları, Ayrıma Anksiyetesi Bozukluğu (AAB), uyku bozuklukları, Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) ve Yaygın Gelişimsel Bozukluk (YGB) tanıları için Cronbach alfa değerlerinin 0.70 ve üzerinde olduğu saptanmıştır. Madde-iç tutarlılık değerlendirmesinde ise Major Depresif Bozukluk (MDB) ve Tepkisel Bağılanma Bozukluğunun (TBB) bazı maddeleri haricindeki tüm korelasyonlar 0.40'a yakın ve üzerinde bulunmuştur. Bu sonuçlar, EÇE-4: EF'nin belirtilen bozuklukların tanısında güvenilir bir araç olduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Sayılan kaynak materyalde, ölçeğin Türkçe uyarlamasına ilişkin detaylı faktör analizi bulgularına (örneğin, açıklanan varyans yüzdesi veya faktör yükleri) açıkça yer verilmemiştir. Ancak ölçeğin 19 farklı tanı alt boyutu üzerinden yapılandırılmış olması, orijinal ölçeğin faktör yapısının korunduğunu ve bu alt boyutların ayrı ayrı klinik değerlendirme birimleri olarak ilgilendirdiğini düşündürmektedir. Ölçek maddelerinin dağınıklığı, klinik olarak anlamlı ve ayrılmış psikopatoloji alanlarının hedef almaktadır.

Enstrüman

Test Type:

Uyarlama (Adaptasyon)

Format:

Ebeveyn Raporu Formu (108 madde)

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Erken Çocukluk Dönemindeki Çocuklar

Age Group:

Kaynakta belirtilmemiş olsa da, "Erken Çocukluk Envanteri" ifadesi okul öncesi veya erken ilköğretim çağına işaret eder.

Population Details:

Türkiye'de klinik ve genel popülasyon örneklemelerinde geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır.

Test Methodology:

Ölçek iki farklı puanlama yöntemi kullanır: 1) Belirti sayma puanlama yöntemi (0 veya 1 puan), 2) Belirti şiddeti puanlama yöntemi (0'dan 3'e kadar puanlama).

Belirti Sayma Puanlama: "Hiçbir zaman" ve "bazen" 0 puan; "sık sık" ve "hemen her zaman" 1 puan.

Belirti Şiddeti Puanlama: "Hiçbir zaman" 0 puan; "bazen" 1 puan; "sık sık" 2 puan; "hemen her zaman" 3 puan.

Anahtar Kelimeler

Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu, Ayrılma Anksiyetesi, Davranış Bozukluğu, Uyku Bozuklukları, Yaygın Gelişimsel Bozukluk, Klinik Tanı.

Yazarlar**Author ORCID Identifier:**

Veri Kayna??nda Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses:

senem.basgul@hku.edu.tr

Correspondence Address:

Sorumlu Yazar: ?aziye Senem Ba?göl

?zinler, Ücret ve Test Y?I?**Test Y?I?:**

Türkçe uyarlama çal??mas? 2009 y?I?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret:

Ölçe?in ticari kullan?m?na veya izin süreçlerine dair spesifik bilgiler için sorumlu yazar (?aziye Senem Ba?göl) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

The original PDF can be downloaded here: erken-cocukluk-envanteri-4-ebeveyn-formu-ece-4ef-toad.pdf

Referanslar

Ba?göl, ?. S., Etiler, N., Co?kun, A., Karakaya, I. ve A?ao?lu, B. (2009). Erken Çocukluk Envanteri-4 Ebeveyn Formu (EÇE-4: EF): Türkçe uyarlanmas?n?n geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sa?I??? Dergisi*, 16(2), 83-92. Makalenin tam metnine buradan ula??labilir: scopemed.org.

Erken Çocukluk Envanteri- 4 Ebeveyn Formu (EÇE-4:EF) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Toplam 108 madde ve Bozukluklar?n Soru Maddelerine Da??I?m?:

DEHB-DE: Dikkat Eksikli?i Hiperaktivite Bozuklu?u-Dikkat Eksikli?i Alt Tipi (9 m)

DEHB-H? : Dikkat Eksikli?i Hiperaktivite Bozuklu?u-?mpulsivitenin Önde Geldi?i Tip (9 m)

DEHB-B: Dikkat Eksikli?i Hiperaktivite Bozuklu?u-Bile?ik Tip (18 m)

DB: Davran?m Bozuklu?u (10 m)

DB Alt Kategorisi (11 m)

KOKGB: Kar?? Olma Kar?? Gelme Bozuklu?u (8 m)

AAB: Ayr?lma Anksiyetesi Bozuklu?u (8 m)

OKB:Obsesif Kompulsif Bozukluk (2 m)

TB: Tourette Bozuklu?u (2 m)

SF: Sosyal Fobi (3 m)

YAB:Yayg?n Anksiyete Bozuklu?u (11 m)

MDB. Major Depresif Bozukluk (11 m)

Distimik Bozukluk (8 m)

Uyku Bozuklu?u (4 m)

D??a at?m Bozuklu?u (4 m)

TSSB: Travma Sonras? Stres Bozuklu?u (12 m)

BB: Beslenme Bozuklu?u(2 m)

TBB:Tepkisel Ba?lanma Bozuklu?u (2 m)

YGB: Yayg?n Geli?imsel Bozukluk (12 m)